

Puolalan yläkoulun valinnaisainetiedote

2020-2022

YHTEYSTIEDOT

Puolalan koulu
Puutarhakatu 5
Torninkatu 4

rehtori Tuomas Nousiainen	050 432 3642
vararehtori Meija Peltonen	040 483 9711
koulusihteeri Virva Piispanen	044 907 2343
opettajat, Puutarhakatu 5	040 6323 264
opettajat, Torninkatu 4	040 6323 257
oppilaanohjaaja Satu Vihervuori	044 907 4430

Opettajien puhelinnumerot löytyvät koulun [www-sivuilta](http://www.sivuilla)

<http://info.edu.turku.fi/puolala/>

1. VALINNAISUUS 8. JA 9. LUOKALLA

Peruskoulun kahdella viimeisellä luokalla oppilas voi valita joitakin oppiaineita oman kiinnostuksensa mukaan. Valinnaisuus muodostuu

- valinnaisista aineista,
- vieraiden kielten valinnaisista oppimääristä sekä
- taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista.

Yleistä opetussuunnitelmaa noudattavalla lähiluokalla oppilas valitsee kahden vuoden aikana yhteensä 10 vuosiviikkotuntia valinnaisia opintoja. Kieliluokilla ja musiikkiluokilla valittavaa on vähemmän, koska valinnaisia tunteja käytetään painotettuun opetukseen. Valintoja tehdessä lähtökohtana tulee olla oppilaan taipumukset, harrastuneisuus ja kiinnostus eri oppiaineisiin. Valinnat eivät ole ehtona mihinkään peruskoulun jälkeiseen opiskeluvaihtoehtoon.

Ne **valinnaiset aineet**, jotka muodostavat yhtenäisen, vähintään kahden vuosiviikkotunnin oppimäärän, arvioidaan numeroin. Oppimäärältään alle kaksi vuosiviikkotuntia käsittävät lyhyet valinnaiset aineet arvioidaan sanallisesti (hyväksytyt/hylätyt).

Valinnaiset vieraat kielet (A2-kieli ja B2-kieli) muodostavat poikkeuksen. Mikäli oppilaan huoltaja pyytää kirjallisesti, ettei oppilaan päättötodistukseen merkitä numeroarvosanaa valinnaisena aineena opetettavasta kielestä, arvosana jätetään pois ja todistukseen tulee merkintä ”hyväksytyt”. Muistutamme mahdollisuudesta ennen päättöarviointia 9. luokan keväällä.

Taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja ei arvioida erillisellä arvosanalla. Suoritukset vaikuttavat kyseisen taide- ja taitoaineen arvosanaan päättötodistuksessa. Taide- ja taitoaineita ovat liikunta, musiikki, kotitalous, kuvataide ja käsityö. Kotitalouden ja kuvataiteen voi Puolalan koulussa valita myös valinnaisten aineiden korista. Silloin oppiaine arvioidaan laajuudesta riippuen erillisellä numerolla tai sanallisesti. Kunkin valittavan oppiaineen arviointikäytäntö käy ilmi valintakortista.

Puolalan koulun eri linjojen tuntijaot löytyvät koulun kotisivuilta kohdasta opiskele/opetussuunnitelma/ Puolalan koulun opetussuunnitelma (sivu 130-).

2. OHJEET VALINNAISAINELOMAKKEEN TÄYTTÄMISEKSI

Lähiluokka:

1. Valitse kohdasta A yksi pitkä valinnainen aine ja yksi varavalinta. Tämä aine valitaan sekä 8. että 9. luokkaa varten ja arvioidaan päättötodistukseen erillisellä arvosanalla.
2. Valitse kohdasta B yksi lyhyt valinnainen aine sekä yksi varavalinta. Valitse eri aineet 8. ja 9. luokkaa varten. Tämä oppiaine arvioidaan merkinnällä hyväksytyt tai hylätyt.
3. Valitse kohdasta C yksi taide- ja taitoaine ja yksi varavalinta. Valitse eri aineet 8. ja 9. luokkaa varten. Tämä valinta ei voi olla sama kuin kohdassa A. Tästä taide- ja taitoaineesta ei saa erillistä arvosanaa, vaan suoritukset vaikuttavat kyseisen taide- ja taitoaineen päättöarvosanaan.

Englannin kieliluokka:

1. Valitse kohdasta A yksi pitkä valinnainen aine ja yksi varavalinta. Tämä aine valitaan sekä 8. että 9. luokkaa varten. Tämä aine arvioidaan erillisellä numerolla päättötodistukseen.
2. Valitse kohdasta B yksi taide- ja taitoaine. Valitse eri aineet 8. ja 9. luokalle. Valinta ei voi olla sama kuin kohdassa A. Tätä ainetta ei arvioida erillisellä numerolla, vaan suoritukset vaikuttavat kyseisen taide- ja taitoaineen päättöarvosanaan.

Saksan kieliluokka:

1. Saksan kieliluokan oppilaat opiskelevat valinnaisena aineena A2-englantia. Opetusta on kaksi tuntia viikossa 8. ja 9. luokalla.
2. Valitse kohdasta B yksi taide- ja taitoaine. Valitse eri aineet 8. ja 9. luokalle. Tätä ainetta ei arvioida erillisellä numerolla, vaan suoritukset vaikuttavat kyseisen taide- ja taitoaineen päättöarvosanaan.

Suomalais-venäläinen luokka:

1. Suomalais-venäläisen luokan oppilaat opiskelevat valinnaisena aineena A2-englantia. Opetusta on kaksi tuntia viikossa 8. ja 9. luokalla.
2. Valitse kohdasta B yksi taide- ja taitoaine. Valitse eri aineet 8. ja 9. luokalle. Tätä ainetta ei arvioida erillisellä numerolla, vaan suoritukset vaikuttavat kyseisen taide- ja taitoaineen päättöarvosanaan.

Musiikkiluokka:

1. Valitse kohdasta A yksi pitkä valinnainen aine ja yksi varavalinta. Tämä aine valitaan sekä 8. että 9. luokkaa varten. Tämä aine arvioidaan erillisellä numerolla päättötodistukseen.
2. Musiikkiluokan oppilaat opiskelevat musiikkia painotetusti. Musiikin opetusta on kolme tuntia viikossa sekä 8. että 9. luokalla. Tämän lisäksi musiikkiluokan oppilaat osallistuvat kuoro toimintaan.

Varsinaiset valinnat merkitään valinnaisainelomakkeeseen kirjaimella X ja varavalinnat kirjaimella V. Lisäksi kielivalinnoista rengastetaan valittu kieli. A2-kieli on alakoulussa alkanut valinnainen kieli ja B2-kieli uusi 8. luokalla alkava valinnainen kieli. Valinnaisainelomake palautetaan opinto-ohjaajalle sekä oppilaan että huoltajan allekirjoittamana.

3. PITKÄ VALINNAISET AINEET

2+2 vuosiviikkotuntia (arvioidaan erillisellä arvosanalla), opetetaan 8. ja 9. luokalla

B2 -kieli: ranska, saksa ja venäjä

Valinnaisen vieraan kielen opiskelu aloitetaan alkeista. Kieltä lähdetään opiskelemaan perusilmauksista. Opintojen edetessä opetellaan kertomaan mm. itsestä, lähipiiristä, koulusta, harrastuksista ja vapaa-ajasta sekä lukemaan ja kirjoittamaan yksinkertaisia viestejä ja ilmaisemaan omia mielipiteitä. Tavoitteena on antaa valmiuksia kommunikoida vieraalla kielellä tavallisissa arkipäivän tilanteissa. Kielen tunneilla saadaan tietoa ja opitaan uusia asioita kielialueen maista ja kulttuureista sekä oman ja kohdemaan kulttuurien eroista. Uutta kieltä opiskellessaan oppilas kehittää edelleen vieraan kielen opiskelutapoja. Säännöllisten opiskelurutiinien vahvistuessa oppilas voi löytää syvemmin oman persoonallisen tapansa oppia vierasta kieltä.

Tieto- ja viestintäteknikka

Tietotekniikka on tietoyhteiskunnassa tärkeä viestinnän ja itseilmaisun väline. Valinnaisen tietotekniikan opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle tietoyhteiskunnassa hyvät valmiudet vastaanottaa, prosessoida ja tuottaa tietoa. Oppitunneilla käydään läpi tietotekniikan perusteet (käyttöjärjestelmät, työvälineohjelmat, tietoliikenne ja tietoturva), tietotekniikka ilmaisuvälineenä (kuvankäsittely, esitysgrafiikka, HTML ja CSS), tietokannat ja tiedonhallinta, ohjelmointi (esim. Kodu, Scratch, Racket, Turtle Roy ja/tai Python) ja mikrokontrollerit (esim. Micro:bit ja/tai Arduino). Tunneilla opitaan käyttämään tietotekniikkaa opiskelu- ja työvälineenä sekä luodaan pohjaa jatkoopinnoille. Lisäksi kurssien sisällöissä seurataan tietotekniikan kehitystä sekä tuetaan oppilaiden tarpeita ja harrastuneisuutta. Valinnaisen tietotekniikan tunneilta tehdään mahdollisuuksien mukaan vierailuja tietotekniikka-alan yrityksiin.

Kotitalous

Pitkässä valinnaisessa kotitaloudessa syvennetään ja laajennetaan monipuolisesti yhteisessä kotitaloudessa opiskeltuja asioita. Oppilaalla on mahdollisuus kehittää ruoanvalmistus- ja leivontataitojaan sekä suunnitella ja toteuttaa erilaisia aterioita. Samalla harjoitellaan kodin materiaalien hoitoa sekä laitteiden ja välineiden käyttöä.

Opetus etenee aiheittain, joiden toteutukset suunnitellaan yhdessä oppilasryhmän kanssa. Tutuiksi tulevat erilaiset ruokailutilanteet ja kulutusvalintojen ja tottumusten pohtiminen sekä asumiseen liittyvät taidot. Tutustumme mm. suomalaiseen ja eurooppalaiseen ruokakulttuuriin sekä teemme makumatkoja muille mantereille. Harjoittelempa vuotuisjuhlien ja perinteisten perhejuhlien toteutuksia. Tulevaisuuteen suuntaudutaan pohtimalla omaan kotiin muuttaminen -aihekokonaisuutta. Sisältöjen avulla perehdytään myös ajankäytön suunnitteluun, hyviin tapoihin, tasapuoliseen työnjakoon, vuorovaikutteiseen toimintaan ja oman osaamisen jakamiseen.

Opetuksen tavoitteena on kehittää oma-aloitteisuutta ja luovuutta sekä tarjota työniloa, estetiikkaa, makumuistoja, onnistumisen elämyksiä ja tekemisen meininkiä.

Kuvataide

Pitkässä valinnaisessa kuvataiteessa oppilas syventyy monipuolisesti tuttuihin ja uusiin kuvantekotapoihin. Keskeisiä tavoitteita ovat itseilmaisun ja oman kuvallisen käsialan vahvistaminen, visuaalisen maailman havainnointi ja ymmärtäminen, luova ongelmanratkaisu sekä pyrkimys muodostaa omakohtainen suhde taiteeseen ja vaikuttaa taiteen kautta.

Työskentely on pitkäjänteistä ja projektinomaista. Tehtävien suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden omat toiveet ja tavoitteet. Tunneilla työskennellään vaihtelevasti sekä perinteisemmällä että uudemmilla työvälineillä ja tekniikoilla. Tutuksi tulevat mm. erilaiset piirtimet, akvarelli-, öljy- ja akryylivärimaalaus, taidegrafiikka, valokuvaus ja digitaalinen kuvankäsittely, elokuvaus ja animaatiot, arkkitehtuuri, keramiikka ja muotoilu.

Tutustumme eri aikakausien taiteisiin ja hyödynnämme myös monipuolisesti Turun taidemuseoiden ja kulttuurikeskusten tarjoamia mahdollisuuksia. Mahdollisuuksien mukaan teemme keväisin taidematkan Helsinkiin tutustuaksemme mm. kultakauden taideartaisteisiin sekä ajankohtaiseen nykytaiteeseen. Yhdeksännellä luokalla valinnainen kuvataide huipentuu päättötyöhön, jossa oppilas pääsee nauttimaan persoonallisesta kuvailmaisustaan syventymällä pidemmäksi aikaa itselle läheiseen aiheeseen ja työtapaan.

4. LYHYET VALINNAISET AINEET

1 vuosiviikkotunti (arvioidaan hyväksytyt/hylätyt), opetetaan lähiluokan oppilaille 8. tai 9. luokalla

Tieto- ja viestintätekniikka

Tietotekniikka on tietoyhteiskunnassa tärkeä viestinnän ja itseilmaisun väline. Lyhyen valinnaisen tietotekniikan opetuksen tavoitteena on antaa oppilaille tietoyhteiskunnassa hyvät valmiudet vastaanottaa, prosessoida ja tuottaa tietoa. Oppitunneilla käydään laajaa valinnaista suppeammin läpi tietotekniikan perusteita, tietotekniikkaa ilmaisuvälineenä, tietokantoja ja tiedonhallintaa sekä ohjelmoinnin alkeita. Tunneilla opitaan käyttämään tietotekniikkaa opiskelu- ja työvälineenä sekä luodaan pohjaa jatko-opinnoille. Lisäksi kurssin sisällössä seurataan tietotekniikan kehitystä sekä tuetaan oppilaiden tarpeita ja harrastuneisuutta.

Kotitalous

Lyhyessä valinnaisessa kotitaloudessa painotetaan ruokaosaamista sekä hygieenistä ja turvallista työskentelyä keittiössä. Näihin perehdytään käytännönläheisesti ruoanvalmistus- puhtaanapito- ja leivontataitoja harjoittelemalla. Valmistettavat ruoat ja leivonnaiset suunnitellaan ja valitaan yhdessä oppilasryhmän kanssa opiskelun alkaessa. Samalla harjoitellaan yhdessä tekemistä, saadaan onnistumisen kokemuksia ja nautitaan oman työn tuloksista. Opetuksen yhtenä tavoitteena on antaa valmiuksia suorittaa monissa työpaikoissa tarvittava hygieniosaamistodistus. Oppilaita kannustetaan ja ohjataan suorittamaan hygieniosaamistesti opiskelun päätyttyä. Lyhyt valinnainen kotitalous arvioidaan sanallisesti Hyväksytyt/Hylätyt. Hyvä suoritus voi kuitenkin korottaa 7.luokalla päättyneen kotitalouden arvosanaa.

Kuvataide

Lyhyessä kuvataiteessa pääpaino on oppilaan omissa mielenkiinnon kohteissa ja kokemuksissa. Opetuksessa otetaan huomioon yksilölliset kuvailmaisun tarpeet ja oppilas saa painottaa työskentelyään oman mielenkiintonsa mukaisesti. Oppilaille mahdollistetaan monipuolinen työskentely eri tekniikoin ja työvälinein. Pyrimme elämykselliseen ja toiminnalliseen oppimiseen sekä ulos luokkahuoneesta. Tavoitteena on rohkaista oppilasta luovaan, monipuoliseen ja kokeilevaan itseilmaisun, taiteen kautta irrotteluun. Lyhyestä kuvataiteesta oppilas saa rohkeutta itseilmaisuuksiin ja virtaa koulupäivään sekä onnistumisen kokemuksia ja tekemisen iloa. Lyhyt valinnainen kuvataide arvioidaan sanallisesti Hyväksytyt/Hylätyt. Hyvä suoritus voi kuitenkin korottaa 7.luokalla päättyneen kuvataiteen arvosanaa.

5. TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET TUNNIT

2 vuosiviikkotuntia (ei erillistä arvosanaa, suoritukset vaikuttavat kyseisen taide- ja taitoaineen päättötodistukseen tulevaan arvosanaan), opetetaan 8. tai 9. luokalla

Kotitalous

Valinnaisessa kotitaloudessa syvennetään yhteisessä kotitaloudessa opiskeltuja asioita. Opiskelu kehittää ruoanvalmistus- leivonta- ja puhtaanapitotaitoja. Samalla harjoitellaan laitteiden ja välineiden käyttöä. Sisältöjä valittaessa otetaan huomioon oppilasryhmän mielenkiinnon kohteet. Sisällöt ovat mm. ruoka- ja tapakulttuuri, kodin juhlat, kodin- ja tekstiilienhoito sekä talousosaaminen. Oppitunneilla suunnitellaan ja toteutetaan erilaisia aterioita, pohditaan kulutusvalintoja ja harjoitellaan ajankäytön suunnittelua sekä organisointi- ja yhteistyötaitoja. Opetuksen tavoitteena on kehittää oma-aloitteisuutta sekä tarjota työniloa ja onnistumisen kokemuksia.

Kuvataide

Valinnaisen kuvataiteen tavoitteena on kehittää aiemmin kuvataiteessa opittuja tietoja ja taitoja ja tutustua myös uusiin työvälineisiin, tekniikkoihin ja materiaaleihin. Tällaisia ovat mm. erilaiset piirtimet, akvarelli-, öljy- ja akryylivärimaalaus, taidegrafiikka, valokuvaus ja digitaalinen kuvankäsittely, elokuvaus ja animaatiot, arkkitehtuuri, keramiikka ja muotoilu. Opetuksen sisällöissä ja lähtökohdissa otetaan huomioon oppilaiden omat mielenkiinnonkohteet, kuvakulttuurit ja kuvat, mutta tutustutaan myös maailman taiteeseen ja visuaalisen kulttuurin ilmiöihin. Oppilaat syventävät kuvan- ja medianlukutaitojaan, harjoittelevat vaikuttamista ja mielipiteen ilmaisua kuvallisin keinoin sekä kehittävät omaa henkilökohtaista tyyliään luoda kuvia. Mahdollisuuksien mukaan teemme keväisin taidematkan Helsinkiin tutustuaksemme mm. kultakauden taidearteisiin sekä ajankohtaiseen nykyaikaiseen taiteeseen.

Käsityö

Valinnaisessa käsityössä vahvistetaan kokonaisen käsityöprosessin hallintaa sekä kokeillaan ja opitaan uusiatyötapoja ja tekniikoita. Oppilas saa suunnitella ja valmistaa tuotteita, joita tarvitsee. Painopiste on käsityön tekemisessä. Tavoitteellisen suunnittelun, ongelmanratkaisun, valintojen tekemisen, tuotteiden valmistamisen, työskentelyn ja arvioimisen taitojen kautta oppilas kehittää kädentaitojaan, lisää tietämystään sekä edistää myönteistä asennetta oman taidon kehittämiseen ja työntekoon.

Teknisen työn painotuksessa toteutetaan käyttö- ja koriste-esineitä, jotka sisältävät oppilaan valintojen ja kiinnostuksen mukaan puu-, metalli-, elektroniikka- ja koneteknologian osa-alueita. Oppilas voi käyttää yleisimpiä puuntyöstökoneita ja uutena opetetaan pyörösahan turvallinen käyttö. Metallityössä oppilas voi hyödyntää mm. erilaisia hitsausmenetelmiä. Elektroniikan osa-alueella suosiota nostavat erilaiset LED-työt.

Tekstiilityön painotuksessa oppilas saa syventyä työstämään työtään jollakin työtavalla tai kokeilla eri tekniikoita ja tehdä useita töitä. Suosituimmat työtavat ovat olleet vaatetukseen ja sisustukseen liittyvät ompelutyöt, huovutus, kangaspuilla kudonta, neulonta, virkkaus, värjäys- ja painantatekniikat, e-tekstiilien sovellukset ja kirjovalalla koneella tehdyt brodeeraukset.

Liikunta

Valinnaisen liikunnan tavoitteena on perehtyä monipuolisesti eri liikuntalajeihin sekä kehittää ja syventää oppilaan lajitaitoja. Valinnaisessa liikunnassa tutustutaan uusiin liikuntalajeihin ja -muotoihin, joita ei kaikille yhteisillä liikuntatunneilla toteuteta. Tavoitteena on myös sääntö- ja taktiikkatietojen kehittäminen sekä oppilaan ohjaaminen liikunnan harrastamiseen ja sosiaalisuuteen. Oppiaineen avulla oppilasta ohjataan löytämään juuri itselleen mielekäs tapa harrastaa liikuntaa. Sisältö suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa kurssin alussa. Se koostuu yleisimmistä sisä- ja ulkolajeista sekä oppilaiden valitsemista uusista lajeista.

Musiikki

Valinnaisessa musiikissa opiskellaan bändisoiton perusteita aktiivisesti musisoiden. Bändisoittimien perustekniikan lisäksi opiskellaan hengitystekniikkaa ja äänenmuodostusta päämääränä terve, kaunis ja kestävä ääni. Tunneilla lauletaan ryhmässä ja kokeillaan soolotehtäviä. Taitojen karttuessa harjoitetaan oppilaiden toivomaa soitto-lauluohjelmistoa, jossa oppilailla on eriytyneet tehtävät. Yhteissoitossa kokeillaan omia musiikillisia ideoita. Pienissä ryhmissä musisoidaan ja opetellaan itsenäistä soittamista ja laulamista. Lukuvuoden aikana opetellaan tekemään havaintoja monipuolisesta kuunteluohjelmistosta sekä tutustutaan eri musiikkikulttuureihin ja musiikin historiaan esitelmiä tehden. Valinnaisen musiikin tunneilta käydään yhdessä tai useammassa konsertissa.